

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.017.01.2021

Pan
Wojciech Grzyb
Dyrektor
Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej
w Starym Dzierzgoniu
Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej
w Starym Dzierzgoniu
Stary Dzierzgoń 54
82-450 Stary Dzierzgoń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/102 – Gospodarowanie zasobami wodnymi przez przedsiębiorstwa wodociągowe w gminach wiejskich

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Starym Dzierzgoniu, Stary Dzierzgoń 54, 82-450 Stary Dzierzgoń (dalej: „Zakład”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Grzyb, Dyrektor Zakładu, od 1 września 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie organizacyjne, kadrowe oraz finansowe do realizacji zadań. 2. Wykonywanie zadań z zakresu gospodarowania zasobami wodnymi. 3. Nadzór nad zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021 (do 29 września) oraz dowody sporządzone przed lub po okresie objętym kontrolą mające związek z kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Joanna Andrzejewska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/133/2021 z 12 sierpnia 2021 r. 2. Andrzej Kaczyński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/148/2021 z 28 września 2021 r. (akta kontroli str. 1-9, 1153-1154)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że przygotowanie organizacyjne Zakładu było wystarczające do realizacji zadań w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków w Gminie Stary Dzierzgoń (dalej: „Gmina”). Dyrektor opracował regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz określił taryfę dotyczącą cen świadczonych usług, które zostały zatwierdzone. Środki finansowe jakimi dysponował Zakład pozwalały na realizację tylko bieżącego utrzymania ciągłości produkcji i dystrybucji wody. Pomimo ograniczeń finansowych na bieżąco usuwano awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, dzięki czemu czas trwania pojedynczej awarii nie przekraczał doby. Zakład posiadał w 2021 r. pozwolenia wodnoprawne na pobór wody podziemnej jedynie z pięciu na osiem ujęć użytkowanych w Gminie. W związku z tym ponosił opłaty podwyższone za usługi wodne w związku z poborem wody z dwóch ujęć bez wymaganego pozwolenia. Za pobieranie wody bez pozwolenia z trzeciego ujęcia nie wnosił takich opłat. Niektóre zadania z zakresu gospodarowania wodami Zakład wykonywał nieprawidłowo. Nie zabezpieczono w odpowiedni sposób części terenów ochrony bezpośredniej ujęć wody podziemnej i nie zapewniono przeprowadzenia wymaganych kontroli okresowych budynków ujęć wody (w zakresie badania instalacji elektrycznej i piorunochronnej) oraz sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (poza budynkami stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków). Ponadto nie wykonano w wymaganych terminach niektórych pomiarów poziomu zwierciadła wody w studniach, a do 2021 r. również nie rejestrowano ich wyników w książce
--------------	---

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

eksploatacji studni. Z ujęcia wody w Przezmarku wydobyto w badanych latach o 17,8 tys. m³ wody więcej niż maksymalna jej ilość wynikająca z pozwolenia wodnoprawnego.

Zakład sprawował skuteczny nadzór nad jakością dostarczanej wody. Badanie wody każdorazowo zlecał uprawnionemu laboratorium, posiadającemu zatwierdzony system jakości prowadzonych badań. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku (dalej: „Ppis”) stwierdzał przydatność wody do spożycia na podstawie próbek pobieranych m.in. zgodnie z uzgodnionym harmonogramem. Wszystkie dokonane oceny stwierdzały przydatność wody do spożycia. Zakład dokonywał pomiarów ciśnienia dostarczanej odbiorcom wody i badał szczelność przewodów wodociagowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie organizacyjne, kadrowe oraz finansowe do realizacji zadań

Opis stanu faktycznego

1.1. Zakład został utworzony uchwałą Nr III/128/93 Rady Gminy z dnia 24 czerwca 1993 r., w formie samorządowego zakładu budżetowego. Przedmiotem jego działalności było m.in. zaopatrywanie ludności i jednostek gospodarczych w wodę i odprowadzanie ścieków⁴.

(akta kontroli str. 10-11)

Zgodnie ze statutem⁵ Zakład wykonywał zadania o charakterze użyteczności publicznej, m.in. w zakresie wodociągów i zbiorowego zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych.

(akta kontroli str. 13-16)

W Zakładzie zatrudnionych było 15 pracowników⁶, z tego: trzech na stanowiskach administracyjnych (dyrektor, główna księgowa i referent) oraz 12⁷ pracowników fizycznych. Wszyscy pracownicy realizowali zadania z zakresu wodno-kanalizacyjnego oraz pozostałych rodzajów działalności Zakładu.

Prowadzenie spraw związanych z działem wodno-kanalizacyjnym, przygotowywanie umów na dostawę wody i odbiór ścieków oraz wprowadzanie danych do systemu finansowo-księgowego powierzone zostało referentowi (specjalista ds. wodociągów i kanalizacji).

(akta kontroli str. 17-25)

W regulaminie organizacyjnym Zakładu⁸ w zakresie objętym kontrolą wyróżniono m.in. stanowiska: do spraw wodociągów i kanalizacji oraz do spraw nadzoru konserwacji sieci, urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych, które nie było obsadzone w okresie objętym kontrolą.

W § 5 regulaminu organizacyjnego (załącznik do zarządzenia Dyrektora nr 9/2012 z dnia 15 listopada 2012 r.) wymienione zostało stanowisko ds. nadzoru konserwacji sieci, urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych, do obowiązków którego, zgodnie

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Ponadto: administrowanie budynkami i lokalami mieszkalnymi oraz użytkowymi stanowiącymi własność Gminy, a także gminnymi obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej, wywóz nieczystości, zarządzanie cmentarzami komunalnymi.

⁵ Załącznik do uchwały Nr VI/50/10 Rady Gminy z dnia 29 października 2010 r.

⁶ 16 w 2019 r.

⁷ 13 w 2019 r.

⁸ Załącznik do zarządzenia Nr 9/2012 Dyrektora Zakładu z dnia 15 listopada 2012 r.

z § 10 należało m.in.: kontrola pracy wszystkich urządzeń na stacjach uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków, bieżące przeglądy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, podejmowanie interwencji w celu usunięcia awarii lub usterek zgłaszanych telefonicznie pochodzących z telefonu alarmowego, planowanie remontów urządzeń zainstalowanych w stacjach uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków.

(akta kontroli str. 26-37)

Jak wyjaśnił Dyrektor Zakładu, stanowisko ds. nadzoru konserwacji sieci urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych nie było obsadzone z powodu problemów ze znalezieniem odpowiedniej osoby oraz braku środków finansowych w budżecie Zakładu. Ponadto wyjaśnił, że obowiązki związane z tym stanowiskiem wykonywał osobiście oraz że w najbliższym czasie planuje zatrudnić odpowiednią osobę.

(akta kontroli str. 38-39)

Pracownicy administracyjni Zakładu realizujący m.in. zadania związane z siecią wodociagową i kanalizacyjną posiadali następujące wykształcenie: studia na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska (inżynier) – Dyrektor, liceum ekonomiczne (technik ekonomista) – główna księgowa, studia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych (licencjat) – referent.

W okresie objętym kontrolą pracownicy administracyjni i fizyczni nie odbyli szkoleń w zakresie branży wodno-kanalizacyjnej.

Pracownicy fizyczni posiadali uprawnienia: operatora koparki (jedna osoba), do prowadzenia ciągnika (jedna osoba), kierowcy samochodu asenizacyjnego (jedna osoba) oraz operatora kosy spalinowej i obsługi pilarki mechanicznej (trzy osoby). Jak wyjaśnił Dyrektor, wszystkie zatrudnione w Zakładzie osoby wykonywały zadania statutowe Zakładu, według bieżących potrzeb.

W ocenie jednego z pracowników, wykonywał on zbyt dużą liczbę zadań, gdyż oprócz powierzonych początkowo obowiązków (tj. prowadzenia akt osobowych pracowników, ustalanie wynagrodzeń, prowadzenie ewidencji czasu pracy, prowadzenie spraw związanych z ubezpieczeniem społecznym pracowników i ich rodzin, prowadzenie spraw związanych z obsługą cmentarzy komunalnych w miejscowościach Myślice i Lubochowo oraz prowadzenie kasy Zakładu), przydzielono mu zadania osoby, która od października 2018 r. była nieobecna (wystawianie faktur i not księgowych, prowadzenie spraw związanych z działem wodno-kanalizacyjnym, rozliczanie inkasenta, bieżąca windykacja należności, przygotowywanie umów na usługi wodno-kanalizacyjne i umów najmu lokali komunalnych oraz zastępowanie głównego księgowego). Dotychczas nie zatrudniono osoby, która wykonywała te obowiązki.

(akta kontroli str. 40, 987)

1.2. Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy wynosiła 72,6 km (według stanu na 31 grudnia 2018 r.) i 77,74 km (według stanu na 30 czerwca 2021 r.). W Gminie znajdowało się 10 ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach: Stary Dzierżoń, Gisiel, Myślice, Przezmark, Lubochowo, Kielmy, Bądze, Protajny, Nowy Folwark (wyłączone z użytkowania od 2020 r.) oraz ujęcie w Monasterzysko, które było wyłączone z użytkowania w całym okresie objętym kontrolą. W 2021 r. w Gminie znajdowało się 1.319 przyłączy do wodociągu. Liczba budynków z przyłączeniem do sieci wodociągowej wynosiła 782, a do sieci kanalizacyjnej 151 budynków (317 przyłączy). Natomiast 52 budynki obsługiwane były przez wozy asenizacyjne. 97,9% mieszkańców Gminy korzystało z sieci wodociągowej, a 16,1% – z sieci kanalizacyjnej.

W 2019 r. na terenie Gminy obowiązywało łącznie 1.221 umów o usługi wodno-kanalizacyjne, z tego: 635 o zaopatrzenie w wodę, 579 o zaopatrzenie w wodę

i odprowadzanie ścieków oraz 7 o odprowadzanie ścieków. Natomiast w 2020 r. liczba ta wynosiła odpowiednio 1.274 (685, 582 i 7), a w I półroczu 2021 r. – 1.292 (703, 582 i 7).

W latach 2019-2021 (I półrocze) Zakład zawarł 119 umów o usługi wodno-kanalizacyjne⁹, z tego: 59 o zaopatrzenie w wodę, 59 o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków oraz jedną o odprowadzanie ścieków.

Na terenie Gminy 42 budynki nie były podłączone do sieci wodociągowej, a 579 do sieci kanalizacyjnej.

(akta kontroli str. 977-984)

Według wyjaśnienia Dyrektora powodem niepodłączenia mieszkańców do sieci wodnej, pomimo fizycznej możliwości dokonania takiego podłączenia, były indywidualne decyzje mieszkańców. Posiadają oni własne ujęcia wody, która jest tańsza niż ta z wodociągu. W przypadku kanalizacji, wszyscy mieszkańcy, którzy mają taką możliwość, są podłączeni do tej sieci.

(akta kontroli str. 988-992)

1.3. Zakład, jako gminna jednostka organizacyjna, zgodnie z art. 16 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę¹⁰, nie był zobowiązany do uzyskania zezwolenia Wójta Gminy na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

(akta kontroli str. 10-16)

1.4. Na terenie Gminy znajdowało się 10 ujęć wody podziemnej. Zakład posiadał pozwolenia wodnoprawne na pobór wód z sześciu ujęć wody w miejscowościach: Stary Dzierżgoń, Gisiel, Myślice, Przezmark, Lubochowo i Monasterzysko (nieużytkowane). Natomiast nie posiadając takich pozwoleń korzystał również z czterech innych ujęć wody w miejscowościach: Kielmy, Bądze, Nowy Folwark¹¹ i Protajny.

(akta kontroli str. 54-77, 172-176)

Dyrektor wyjaśnił m.in., że w celu ograniczenia kosztów związanych z utrzymaniem stacji uzdatniania wody w miejscowościach Monasterzysko i Nowy Folwark zostały one wyłączone z eksploatacji z początkiem 2019 i 2020 r., przy czym w 2018 r. został wybudowany odcinek łączący wodociąg w miejscowości Monasterzysko Wielkie z wodociągiem zasilanym ze stacji uzdatniania wody w Starym Dzierżgoniu, w 2019 r. odcinek łączący wodociąg w miejscowości Folwark i Nowy Folwark z wodociągiem zasilanym ze stacji uzdatniania wody w Przezmarku. Z początkiem 2022 r. zamierzamy całkowicie wyłączyć z eksploatacji ujęcie w Protajnach.

(akta kontroli str. 357-361, 988-992)

Ponadto Zakład posiadał pozwolenia wodnoprawne na odprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych z oczyszczalni ścieków:

- w miejscowości Gisiel - decyzja Starosty Sztumskiego nr 16/2015 z dnia 21 maja 2015 r. wydana dla Gminy, potwierdzona w dniu 8 listopada 2018 r. decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Elblągu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej: „PGW Wody Polskie”),
- zlokalizowanej przy Szkole Podstawowej w Myślicach - decyzja Starosty Sztumskiego z dnia 1 lipca 2008 r. wydana dla Dyrektora Szkoły, potwierdzona

⁹ W 2019 r. 48 umów o usługi wodno-kanalizacyjne (22 – o zaopatrzenie w wodę, 25 o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków i jedna na odprowadzanie ścieków), w 2020 r. 53 umowy (odpowiednio 28, 25 i zero) i w I półroczu 2021 r. 18 umów (dziewięć, dziewięć i zero).

¹⁰ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028).

¹¹ Ujęcie w Nowym Folwarku było użytkowane do końca 2019 r.

w dniu 25 lipca 2019 r. decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Elblągu PGW Wody Polskie,

- w Przezmarku - decyzja Starosty Sztumskiego nr 9/2014 z dnia 11 marca 2014 r. wydana dla Zakładu,
- w miejscowości Pronie - decyzja Starosty Sztumskiego nr 22/2014 z 22 września 2014 r. wydana dla Gminy, potwierdzona w dniu 9 listopada 2018 r. decyzją Dyrektora Zarządu Zlewni w Elblągu PGW Wody Polskie.

Jak wyjaśnił Dyrektor, z miejscowości, w których nie znajdują się oczyszczalnie ścieków, ścieki zwożone są samochodem asenizacyjnym do stacji zlewnej w Przezmarku. Zakład nie ponosił żadnych opłat podwyższonych z tytułu wprowadzania ścieków do wód.

(akta kontroli str. 78-103)

1.5. W okresie objętym kontrolą Zakład uiszczał podwyższoną opłatę za usługi wodne w związku z poborem wody bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego (art. 280 pkt 1 lit. a ustawy prawo wodne¹²) z trzech ujęć: Kielmy, Bądze oraz Nowy Folwark (do końca 2019 r.). Opłaty uiszczane były zgodnie z przekazywanymi przez PGW Wody Polskie informacjami ustalającymi ich wysokość. W latach 2019-2021 (I półrocze) wysokość uiszczonych przez Zakład opłat podwyższonych wyniosła 8,1 tys. zł (5,5 tys. zł w 2019 r., 1,8 tys. zł w 2020 r. i 0,8 tys. zł w I półroczu 2021 r.). Zakład nie uiszczał opłaty podwyższonej za korzystanie z usług wodnych polegających na poborze wód podziemnych z ujęcia w Protajnach, z którego w latach 2019-2021 (I półrocze) wydobył około 1.609 m³ wody.

(akta kontroli str. 104-171, 988-992)

1.6. Zakład opracował i przedłożył Radzie Gminy projekt regulaminu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy w dniu 19 czerwca 2018 r. Rada Gminy przyjęła projekt uchwałą nr II/21/18 z dnia 28 czerwca 2018 r. Zatwierdzony regulamin był zgodny z przedłożonym projektem. Regulamin zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy określał prawa i obowiązki Zakładu oraz odbiorców usług (minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków, warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług, sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach, warunki przyłączania do sieci, warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych, sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza, sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków, standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków, warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe).

Regulamin zawierał wszystkie elementy wymagane art. 19 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

(akta kontroli str. 41-53)

1.7. Wysokość przychodów/kosztów Zakładu w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę wynosiła odpowiednio:

- w 2019 r. – 820,3 tys. zł / 768,6 tys. zł,
- w 2020 r. – 859,1 tys. zł / 745,1 tys. zł,
- w I połowie 2021 r. – 430,6 tys. zł / 391,9 tys. zł,

¹² Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, ze zm.).

a w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków:

- w 2019 r. – 332,6 tys. zł / 334,5 tys. zł,
- w 2020 r. – 339,3 tys. zł / 340,8 tys. zł,
- w I połowie 2021 r. – 148,0 tys. zł / 150,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 977-983)

Dyrektor wyjaśnił, że środki finansowe jakie Zakład uzyskuje ze sprzedaży wody i odprowadzania ścieków wystarczają na bieżące utrzymanie wodociągów i kanalizacji. Szacuje się, że oprócz inwestycji Gminy w najbliższych latach (budowa oczyszczalni ścieków w miejscowościach Pułowiec i Lubochowo oraz modernizacja stacji uzdatniania wody w Lubochowie) na naprawy, remonty i wymiany zużytych urządzeń i materiałów w najbliższych pięciu latach Zakład potrzebuje około jednego miliona złotych.

(akta kontroli str. 673-677, 977-983)

Dyrektor wyjaśnił, że Zakład został powołany uchwałą Rady Gminy i prowadzi działalność jako samorządowy zakład budżetowy nieposiadający osobowości prawnej. Zakład nie ma możliwości zaliczania w ciężar kosztów amortyzacji lub umorzeń od środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie lub na których zakup otrzymał środki finansowe. Zakład nie planuje budowy urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych ze środków własnych, ponieważ nie ma prawa do zaciągania kredytów, które byłyby niezbędne na realizację takich inwestycji. Zgodnie też z art. 21 ust. 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, Zakład nie planując budowy urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych nie ma obowiązku opracowywania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych. W związku z powyższym Zakład nie pozyskiwał środków (krajowych, europejskich) na realizację zadań związanych ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i zbiorowym odprowadzaniem ścieków. Środki finansowe, jakie Zakład uzyskuje ze sprzedaży wody i odprowadzania ścieków wystarczają na bieżące utrzymanie wodociągu i kanalizacji. Na inwestycje i wymiany przestarzałych urządzeń brakuje środków. Dodatkowym problemem są rosnące koszty pracownicze, ceny energii i materiałów armatury wodociagowej i kanalizacyjnej oraz usług zewnętrznych, a także dodatkowe wymagania prawne, jakie są stawiane przed przedsiębiorstwami wodociagowo-kanalizacyjnymi, między innymi: wykonywanie badań wody pod kątem zawartości pierwiastków promieniotwórczych, wykonanie analizy ryzyka ujęć wody oraz wykonania oceny ryzyka.

(akta kontroli str. 357-361)

1.8. Zakład określił taryfę¹³ dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na okres 1 lipca 2018 r. – 30 czerwca 2021 r. oraz na okres 1 lipca 2021 – 30 czerwca 2024 r., zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 20 ust. 2-4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

(akta kontroli str. 362-453)

Dla wszystkich odbiorców ustalona została jednakowa stawka taryfowa. Ewidencja księgowa w Zakładzie była prowadzona zgodnie z art. 20 ust. 5 ww. ustawy, co umożliwiło wydzielenie kosztów stałych i zmiennych, przychodów związanych z poszczególnymi rodzajami działalności Zakładu i dokonanie alokacji niezbędnych przychodów. Zakład nie prowadził działalności inwestycyjnej.

(akta kontroli str. 362-453, 673-725)

¹³ Zatwierdzoną decyzją Dyrektora PGW Wody Polskie z 21 maja 2018 r. nr GD.RET.070/46/D/2018.KR oraz z 28 maja 2021 r. nr GD.RZT.70.157.46.2021/D.DW.

1.9. Dyrektor wyjaśnił, że największą motywacją odbiorców usług do racjonalnego korzystania z wody jest jej cena. W przypadku Gminy cena za 1 m³ wody wynosi 6,94 zł brutto.

(akta kontroli str. 673-677)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Zakład nie posiadał pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych z czterech ujęć (Kielmy, Protajny, Bądze i Nowy Folwark¹⁴), z których wydobył w latach 2019-2021 (I półrocze) 10.998,7 m³ wody. Było to niezgodne z art. 389 pkt 1-2 ustawy prawo wodne. Ponadto w myśl art. 403 ust. 1 tej ustawy w pozwoleniu wodnoprawnym ustala się m.in. cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnień oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki, w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód.

Dyrektor wyjaśnił, że nie występował do PGW Wody Polskie z wnioskiem o wydanie pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody z ww. ujęć, co było spowodowane brakiem odpowiednich dokumentów potwierdzających budowę studni, wchodzących w skład ujęcia zasobów wody surowej, budowy geologicznej i warunków hydrogeologicznych. W poprzednich latach planowano również likwidację małych ujęć. Od 2020 r. nie użytkuje się ujęcia w Nowym Folwarku, a od 2022 r. Zakład zamierza wyłączyć z eksploatacji ujęcie w Protajnach.

(akta kontroli str. 357-361, 988-992, 1162)

OCENA CZĄSTKOWA

Przygotowanie organizacyjne Zakładu do realizacji zadań było wystarczające. Dyrektor opracował regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz określił taryfę dotyczącą cen świadczonych usług, które zostały zatwierdzone. Środki jakimi dysponował Zakład pozwalały jedynie na realizację bieżącego utrzymania ciągłości produkcji i dystrybucji wody i oczyszczania ścieków. Uniemożliwiały natomiast wykonanie niezbędnych remontów sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Z ośmiu użytkowanych w 2021 r. ujęć wody podziemnej, pozwolenia wodnoprawne wydane zostały jedynie dla pięciu. W związku z tym Zakład ponosił opłaty podwyższone za dwa ujęcia. Za pobieranie wody bez pozwolenia z trzeciego ujęcia nie wnosił takich opłat.

OBSZAR

2. Wykonywanie zadań z zakresu gospodarowania zasobami wodnymi

Opis stanu
faktycznego

2.1. Zakład nie sporządził wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych. Zgodnie z art. 21 ust. 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, obowiązek opracowania planu nie dotyczy przedsięwzięć wodociagowo-kanalizacyjnych, które nie planują budowy urządzeń wodociagowych lub urządzeń kanalizacyjnych.

(akta kontroli str. 283-287, 357-361)

2.2. Zakład poddał w 2019 r. kontroli okresowej, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane¹⁵ (przynajmniej raz na pięć lat), budynki wszystkich ujęć wody, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia.

¹⁴ Użytkowane do końca 2019 r.

¹⁵ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 1333, ze zm.), dalej: „ustawa Prawo budowlane”.

W każdym ze sporządzonych protokołów opisano, że stan techniczny instalacji wody zimnej i instalacji kanalizacyjnej nie wymaga wymiany i napraw. Ponadto wskazano, że obiekt, mimo jego nienależytego stanu technicznego, nie zagraża życiu lub zdrowiu, bezpieczeństwu mienia lub środowisku, jednakże wymaga niezbędnego remontu. Sformułowano zalecenia dotyczące m.in.: konserwacji pokrycia dachowego i orynnowania, konserwacji stropu, wykonania opaski i izolacji fundamentów, konserwacji elewacji i ścian wewnętrznych, konserwacji stolarki zewnętrznej i wewnętrznej, remont schodów zewnętrznych, konserwacji elementów stalowych stropodachu.

(akta kontroli str. 230-279)

W maju 2020 r. Zakład poddał kontroli okresowej (raz na pięć lat) cztery obiekty oczyszczalni ścieków (Pronie, Gisiel, Myślice i Przezmark), która polegała na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia, a w czerwcu 2020 r. – obiekt oczyszczalni ścieków w Przezmarku: badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.

W wyniku tych kontroli stwierdzono, że obiekty w Proniu, Giślu i Myślicach znajdują się w należytym stanie technicznym zapewniającym dalsze, bezpieczne ich użytkowanie, a sformułowano zalecenia dotyczyły prac konserwacyjnych. Natomiast obiekt oczyszczalni ścieków w Przezmarku pomimo, że nie znajduje się w należytym stanie technicznym, nie zagraża życiu lub zdrowiu, bezpieczeństwu mienia lub środowisku. Wymaga niezbędnego remontu i sformułowano zostały zalecenia dotyczące prac konserwacyjnych (malarskich) budynków oraz remontu fundamentów i konserwacji urządzeń elektrycznych.

(akta kontroli str. 230-279)

Jak wyjaśnił Dyrektor, Zakład stara się, o ile to możliwe, realizować zalecenia wynikające z przeprowadzonych kontroli pięcioletnich. W latach 2019-2020 udało się całkowicie wymienić lub uszczelnić dachy na pięciu stacjach uzdatniania wody (Przezmark, Myślice, Stary Dzierżoń, Lubochowo i Gisiel). Zakład występował do Wójty Gminy o dofinansowanie działalności w postaci umorzenia raty podatku od nieruchomości za listopad 2019 r. Umorzona kwota podatku została w dużej części wykorzystana na zakup materiałów potrzebnych do konserwacji pokrycia dachowego na stacjach uzdatniania wody w miejscowościach Myślice i Lubochowo.

(akta kontroli str. 280-282, 288-290)

Kontrolą, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, nie objęto natomiast w żadnym z budynków ujęć wody instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów. Zakład nie poddawał również ww. kontroli okresowej, sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej, którymi zarządza. W załączniku do ww. ustawy, wskazującym kategorie obiektów budowlanych, uwzględniono w kategorii XXVI m.in. sieci wodociągowe i kanalizacyjne.

(akta kontroli str. 230-282)

W latach 2019-2021 (I półrocze) kontrole bezpiecznego użytkowania obiektu nie były przeprowadzane ponieważ, jak wyjaśnił Dyrektor, nie wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 61 pkt 2 ustawy Prawo budowlane, tj. nie wystąpiły czynniki zewnętrzne oddziałujące na obiekty, związane z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach

i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

(akta kontroli str. 280-282)

Najwyższa Izba Kontroli zleciła Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w Sztumie, na podstawie art. 12 pkt 3 ustawy o NIK, przeprowadzenie kontroli doraźnej Zakładu, którą objęto stan techniczny oraz przydatność do użytkowania ośmiu stacji uzdatniania wody i trzy wybrane odcinki sieci wodociągowej. W wyniku kontroli stwierdzono, że instalacja elektryczna i instalacje i urządzenia służące ochronie środowiska nie były poddawane kontrolom pięcioletnim w żadnym z obiektów, nie przeprowadzono kontroli stanu technicznego obudów studni głębinowych i chłonnych, a ponadto ubytki tynku ścian zewnętrznych, nieszczelne pokrycie dachu, stolarka drzewiowa i okienna zniszczona, ubytki powłoki malarskiej i tynków wewnątrz budynku, zawilgocona i spękana posadzka, zastoiny wody, zabrudzone, zawilgocone ściany, widoczne zacieki na ścianach i stropie, mech, na zbiornikach technologicznych, konstrukcji wsporczej zbiorników oraz armaturze widoczne złuszczenia powłok malarskich i korozja, blachy zabezpieczające kanały technologiczne w posadzce skorodowane, brak doświetlenia nad wejściem – zabite płytą wiórową, stolarka drewniana w złym stanie technicznym, zniszczone i zarosnięte opaski wokół budynku, popękane płyty betonowe przed wejściem do budynku, widoczne pręty zbrojeniowe płyt stropowych, pordzewiałe koryta kablowe. W zakresie obudów studni głębinowych: żelbetowe płyty wieńczące porośnięte mchem i popękane, uszkodzone krawędzie, łuszczące się powłoki malarskie włączów stalowych, widoczne ślady korozji, uszkodzone lub brak kominków wentylacyjnych, korozja drabinek prowadzących do wnętrza studni, zabrudzone niemalowane ściany obudowy, brak opasek dookoła studni, zastoiny wody na dnie, brak zabezpieczenia włączów przed dostępem osób postronnych.

Brak inwentaryzacji przebiegu trasy wodociągu uniemożliwił dokładne przeprowadzenie kontroli stanu technicznego widocznych elementów nadziemnych sieci wodociągowej, na posiadanych przez Zakład mapach nie naniesiono lokalizacji zasuw i hydrantów (zwłaszcza na starej części instalacji), a także fragmentów sieci.

Dyrektor wyjaśnił, że obiekty stacji uzdatniania wody są wiekowymi budowlami cały czas intensywnie eksploatowanymi, szczególnie silnie oddziałuje na nie wilgoć, dlatego te obiekty w szybkim stanie niszczeją. Zakład na bieżąco stara się usuwać poważniejsze usterki, ale przy użytkowaniu aż ośmiu ujęć wody nie jest możliwa dbałość o estetykę tych obiektów w sposób odpowiedni. Dla Zakładu i mieszkańców gminy najważniejsze jest zachowanie ciągłości dostaw wody o odpowiedniej jakości, dlatego w pierwszej kolejności dbamy o sprawność pomp i sprzętarek, a także elementów służących uzdatnianiu wody oraz zapobieganiu strat wody na sieci wodociągowej. Główną przyczyną takiego stanu jest brak środków finansowych, z tego powodu również nasza kadra pracownicza jest ograniczona. Należy tu nadmienić, że koszty pracownicze bardzo szybko rosną, brakuje pracowników ogólnobudowlanych mogących w odpowiedni sposób konserwować obiekty. Firmy zewnętrzne natomiast są zbyt drogie. Po kontroli PINB w Sztumie zostaną podjęte odpowiednie działania, w celu poprawienia estetyki stref ochrony ujęć wody oraz obiektów znajdującymi się na nich.

(akta kontroli str. 1068-1152, 1159-1161)

2.3. W Gminie ustanowiono strefy ochronne ujęć wody podziemnej, obejmujące tereny ochrony bezpośredniej dziewięciu z 10 ujęć wody w Gminie (nie było stref ochrony pośredniej). PGW Wody Polskie nie wyznaczyło terenu ochrony

bezpośredniej ujęcia w miejscowości Bądze. Według wyjaśnień Dyrektora, teren tego ujęcia jest wyznaczony w granicach wytyczenia przekazanego do PGW Wody Polskie.

(akta kontroli str. 177-201, 202-229)

Dyrektor wyjaśnił, że Zakład nie występował do PGW Wody Polskie o wyznaczenie ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody znajdujących się na terenie Gminy. PGW Wody Polskie ustanowiły z urzędu, na podstawie dostarczonych przez Zakład dokumentów, strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody dla dziewięciu ujęć. Dla ujęcia w Bądzach GPW Wody Polskie nie wyznaczyło strefy ochronnej, a istniejąca strefa funkcjonuje w granicach wyznaczonych wcześniej. We wszystkich informacjach dla PGW Wody Polskie Zakład informował o istnieniu ujęcia w Bądze. W informacjach tych zawarty był opis ujęcia z wyszczególnioną studnią oraz mapa ewidencji gruntów z naniesionymi elementami składowymi ujęcia. Ponadto co kwartał Zakład składa do PGW Wody Polskie informację o ilości wody pobranej z ujęcia w Bądze i ponosi opłatę podwyższoną za korzystanie z tego ujęcia bez pozwolenia wodnoprawnego.

W wyniku rozmowy telefonicznej z Dyrektorem, Zarząd Zlewni w Tczewie PGW Wody Polskie przekazał 14 września 2021 r. Zakładowi listę informacji i dokumentów niezbędnych do ustanowienia strefy ochrony bezpośredniej w Bądze.

(akta kontroli str. 283-316, 985-986)

Nie przeprowadzono analizy ryzyka, o której mowa w art. 133 ust. 3 ustawy prawo wodne, obejmującej ocenę zagrożeń zdrowotnych z uwzględnieniem czynników negatywnie wpływających na jakość ujmowanej wody w ujęciach w Gminie. Termin wykonania analizy upływa 31 grudnia 2022 r. (art. 551 ust. 2 ww. ustawy).

Dyrektor wyjaśnił, że w najbliższym czasie będzie poszukiwać odpowiednich podmiotów, które będą mogły przeprowadzić analizę ryzyka.

(akta kontroli str. 283-287)

W wyniku oględzin NIK terenów ochrony bezpośredniej czterech ujęć wody (obejmujących siedem studni głębinowych, zlokalizowanych w siedmiu obszarach zasilania) stwierdzono m.in., że:

- w trzech obszarach (studnia nr 2 ujęcia w Starym Dzierzgoniu, studnia nr 3 ujęcia w Myślicach i studnia nr 2 ujęcia w Lubochowie) nie było tablicy informacyjnej o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych, natomiast na ujęciu w Bądze umieszczono tablicę z treścią niezgodną z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzorów tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody¹⁶,
- grunty na terenach ujęć wody nie były użytkowane do celów niezwiązanych z eksploatacją tych ujęć, wody opadowe lub roztopowe odprowadzane były w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody, a teren został zagospodarowany zielenią (na jednym z ujęć zieleni częściowo nieuporządkowana – studni nr 3 w Myślicach),
- na terenie obszarów poddanych oględzinom¹⁷ nie stwierdzono użytkowanych urządzeń sanitarnych,
- dostęp terenu został ograniczony w pięciu obszarach (ogrodzenie nie posiadało ubytków, wjazd i wejście na teren ujęcia zabezpieczone kłódką), w jednym obszarze (studnia nr 2 ujęcia w Starym Dzierzgoniu) część ogrodzenia o długości

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2019 r. w sprawie wzorów tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody (Dz. U. poz. 1217).

¹⁷ Na terenie stacji uzdatniania wody w Myślicach znajdował się nieużytkowany sanitariat, który został zlikwidowany następnego dnia po oględzinach NIK.

ok. 6 m była zdemontowana, a w innym obszarze (studnia nr 3 ujęcia w Myślicach) wjazd na teren nie był zabezpieczony kłódką.

(akta kontroli str. 177-201, 283-287, 985-986)

2.4. W okresie objętym kontrolą Zakład posiadał pozwolenie wodnoprawne na korzystanie z sześciu ujęć wody (Stary Dzierżoń, Gisiel, Myślice, Lubochowo, Monasterzysko i Przezmark) oraz dla wszystkich czterech oczyszczalni ścieków (Gisiel, Myślice, Przezmark, Pronie). Z czterech ujęć wody (Kielmy, Bądze, Nowy Folwark – do końca 2019 r. i Protajny) Zakład korzystał bez pozwolenia wodnoprawnego. Za pobór wody z trzech ujęć (Kielmy, Bądze i Nowy Folwark) Zakład odprowadzał do PGW Wody Polskie opłaty podwyższone w naliczanej przez PGW Wody Polskie wysokości.

Zakład prowadził pomiary położenia zwierciadła wody w studniach dwa razy w roku. Obowiązek ten, wyszczególniony w pozwoleniach wodnoprawnych, wymagał dokonywania częstszych pomiarów.

Zgodnie z wytycznymi pozwolenia wodnoprawnego Zakład prowadził raz na dwa miesiące analizę próbek wód popłucznych w celu określenia stężenia żelaza ogólnego i zawiesin ogólnych oraz prowadził uzdatnianie wody na cele socjalno-bytowe i eliminację ponadnormatywnych zawartości żelaza, manganu i jonów amonowych w wodzie podawanej do sieci.

Zakład wypełniał obowiązki wynikające z pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych z oczyszczalni ścieków w miejscowościach Gisiel, Myślice, Pronie i Przezmark. Jak wyjaśnił Dyrektor, działania te polegały na monitorowaniu pracy systemu kanalizacyjnego, utrzymywaniu rowów melioracyjnych w należytym stanie (koszenie rowów, usuwanie roślinności i odmulanie rowu raz na dwa lata). Próbkę ścieków dopływających do oczyszczalni oraz próbki ścieków oczyszczonych pobierane były raz na kwartał i badane pod względem następujących wskaźników: BzT_5 , $CHzT_4$, zawiesina ogólna, a w przypadku oczyszczalni w Myślicach i Przezmarku dodatkowo badano fosfor i azot. Osad ściekowy był zagospodarowany zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹⁸ (wykorzystywany rolniczo).

(akta kontroli str. 54-77, 172-176, 988-1048, 1059, 1163-1167)

Zakład pobierał zwiększoną w stosunku do pozwolenia wodnoprawnego (10.500 m³ rocznie) ilość wody (13.652 m³ w 2019 r., 24.616 m³ w 2020 r. i 11.013 m³ w I połowie 2021 r.) w ujęciu wodnym w Przezmarku.

Jak wyjaśnił Dyrektor, na zwiększenie ilości pobieranej wody w ujęciu Przezmark miała wpływ likwidacja ujęcia w Nowym Folwarku w 2019 r. Godzinowa ilość pobieranej wody nie była przekraczana, nie obniżyło się też zwierciadło wody. PGW Wody Polskie nie naliczały opłaty podwyższonej, gdyż podstawą obliczania stawki jest zużycie godzinowe, które nie było przekroczone.

(akta kontroli str. 936-976, 1058-1059, 1163-1167)

Z 23 używanych przez Zakład przyrządów pomiarowych do pomiaru ilości pobranych wód Zakład wykorzystywał pięć zalegalizowanych przyrządów pomiarowych, a w przypadku oczyszczalni ścieków - jedno zalegalizowane urządzenie pomiarowe do pomiaru ilości wprowadzonych ścieków (z pozostałych trzech oczyszczalni – jedna posiadała urządzenie pomiarowe, dwie były rozliczane na podstawie oświadczenia), oczyszczalnie nie były wyposażone w urządzenia do pomiaru temperatury.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 779, ze zm.

Jak wyjaśnił Dyrektor, w okresie objętym kontrolą Zakład wykorzystywał przyrządy pomiarowe do pomiaru ilości pobranych wód i wprowadzonych ścieków. Tylko pięć urządzeń pomiarowych do pomiaru ilości pobranych wód z 23 można uznać za legalizowane, ponieważ ich wiek nie przekracza pięciu lat. Były to urządzenia nowo zakupione, a więc ich cecha legalizacji jest ważna na pięć lat. Systematycznie staramy się wymieniać wysłużone urządzenia pomiarowe. Do 31 grudnia 2026 roku na pewno wszystkie punkty pomiarowe będą posiadały zalegalizowane przyrządy pomiarowe (art. 552 ust. 1 ustawy prawo wodne).

(akta kontroli str. 283-287)

2.5. Straty wody wynosiły: w 2019 r. – 15,3 tys. m³, w 2020 r. – 13,3 tys. m³ i w 2021 r. (do 30.06) – 7,5 tys. m³.

Jak wyjaśnił Dyrektor, Zakład podejmował działania w celu obniżenia strat wody, polegające na uszczelnieniu sieci wodociągowej: naprawie opaskami, wymianie krótkich odcinków rur, wymianie nieszczelnych zasuw, hydrantów, itp. oraz wymianie wodomierzy u odbiorców, aby uniknąć tzw. pozornych strat wody¹⁹.

(akta kontroli str. 850-858, 1062)

2.6. W latach objętych kontrolą wystąpiło 95 awarii sieci wodociągowej (30 w 2019 r., 46 w 2020 r. i 19 w I półroczu 2021 r.) oraz 35 awarii sieci kanalizacyjnej (dziewięć w 2019 r., 25 w 2020 r. i jedna w I półroczu 2021 r.).

Średni czas trwania awarii sieci wodociągowej wynosił cztery godz., a sieci kanalizacyjnej trzy godz. Wskaźnik intensywności awarii sieci wodociągowej (liczony jako liczba uszkodzeń na jeden km sieci) wyniósł 0,39 w 2019 r., 0,60 w 2020 r. i 0,25 w I połowie 2021 r., a sieci kanalizacyjnej odpowiednio: 1,16, 3,17 i 0,13.

Dyrektor wyjaśnił, że większość awarii sieci wodociągowej to nieszczelność przewodów wodociagowych. Powstają one przez zużycie rur (rury stalowe – korozja, pęknięcia spowodowane odbiciem przez kamień, złe ułożenie wodociągu). Skutkiem takich awarii jest duża strata wody, a czasem nawet znaczne obniżenie ciśnienia w sieci. Awarie sieci kanalizacyjnej to głównie uszkodzenie przewodów kanalizacyjnych przez zapadnięcie się rury w ziemi.

(akta kontroli str. 988-992, 1063-1064)

2.7. Jak wyjaśnił Dyrektor, w procesach uzdatniania wody w latach 2010-2021 stosowano technologie odżelaziania i odmanganiania, uzdatnianie wody surowej polega na usunięciu dwutlenku węgla oraz przemianie żelaza i manganu dwuwartościowego na trójwartościowe żelazo i czterowartościowy mangan przy pomocy wprowadzonego do wody tlenu. Nierozpuszczalne produkty przemiany zatrzymywane są na złożu filtracyjnym, w procesie usuwana jest również barwa, mętność, zapach wody i jon amonowy. Osady z wodorotlenku żelazowego i manganu czterowartościowego usuwane są ze złoża przez wzruszenie warstwy filtracyjnej sprężonym powietrzem ze sprężarki i płukanie wodą. W latach objętych kontrolą technologia uzdatniania wody we wszystkich ujęciach na terenie Gminy nie zmieniła się.

(akta kontroli str. 850-852)

2.8. Materiały i wyroby używane do uzdatniania wody posiadały pozytywną ocenę higieniczną właściwego powiatowego inspektora sanitarnego oraz atesty higieniczne PZH.

(akta kontroli str. 850-858)

¹⁹ Na przykładzie 2020 r. koszt pracy 1,5 etatu (ilość i czas jaki jest potrzebny do systematycznej naprawy wodociągu) to wartość około 70 tys. zł. Koszt materiałów wraz z usługami zewnętrznymi wyniósł około 73 tys. zł. Łączny koszt napraw to ok. 143 tys. zł. Efekt to obniżenie strat wody o ok. 2%, czyli 2.000 m³, przy cenie 6,93 zł za 1 m³, oszczędzono 13,9 tys. zł.

2.9. Badania wody prowadzone w latach 2019-2021 (I półrocze), zarówno wewnętrzne, jak i przeprowadzane przez Ppis (raporty i sprawozdania z badania wody) każdorazowo wykazywały przydatność wody do spożycia przez ludzi i zgodność z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w sprawie jakości wody²⁰.
(akta kontroli str. 661-669, 726-837, 1067)

2.10. Zawierane umowy nie posiadały zapisów dotyczących obniżki cen wody za niedostarczenie przez Zakład wody w odpowiedniej jakości, ilości, pod odpowiednim ciśnieniem. W okresie objętym kontrolą Zakład nie stosował obniżek cen wody.

(akta kontroli str. 838-849)

2.11. Zakład sporządzał i terminowo przekazywał do Głównego Urzędu Statystycznego (dalej: „GUS”) sprawozdania M-06 (Sprawozdanie o wodociągach, kanalizacji i wywozie nieczystości ciekłych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych).

Jak wyjaśnił Dyrektor, informacje przekazywane do PGW Wody Polskie w pewnej części opierały się na szacunkowych danych. Podczas tworzenia sprawozdania M-06 pracownik Zakładu pomylił się w szacunkach i wyliczeniach. Przy poprawianiu błędów, prawidłowe dane do systemu informatycznego GUS wprowadza inspektor GUS, jednakże my widzimy tylko wersję pierwotną i tylko taką wersję jesteśmy w stanie wydrukować, nie widzimy naniesionych zmian, wprowadzonych poprawek.

(akta kontroli str. 988-992, 1049-1057)

2.12. Dyrektor wyjaśnił, że głównym utrudnieniem w zakresie realizacji zadań Zakładu jest brak środków na wymianę wysłużonych urządzeń systemu wodociągowo-kanalizacyjnego i unowocześnienie pracy tego systemu, automatyzację odczytów i pomiarów, zdalne sterowanie pracą pomp i sprężarek. Brak środków na uzyskanie pozwoleń wodnoprawnych. Koszt sporządzenia operatu potrzebnego do złożenia wniosku o wydanie pozwolenia to koszt ok. 5 tys. zł. W przypadku braku pozwoleń na trzy ujęcia wody, jest to koszt ok. 15 tys. zł. Brakuje również środków na wykonanie analizy oceny ryzyka stref ochronnych ujęć wody oraz wykonanie przeglądów elektrycznych. Rosnące z roku na rok koszty pracownicze to kolejne utrudnienie dla Zakładu. Kadra pracownicza jest bardzo ograniczona. Brakuje wykwalifikowanych pracowników, a na specjalistyczne szkolenia brak jest środków finansowych.

(akta kontroli str. 988-992)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zakład nie poddawał kontroli okresowej, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego (przynajmniej raz na pięć lat):
 - budynków ujęć wody w zakresie badania instalacji elektrycznej i piorunochronnej, obejmującego stan sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporność izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów,
 - sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (poza budynkami stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków), którymi zarządza.

Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że kontrole nie były wykonywane w związku z trudną sytuacją finansową w Zakładzie w poprzednich latach. Kontrole sieci wodociągowej nie były wykonywane również z powodu, iż nie jest ona w znacznym stopniu zinwentaryzowana. Zakład nie jest w stanie odnaleźć

²⁰ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

urządzeń znajdujących się na sieci, głównie zasuw i nawierteł. Ponadto wyjaśnił, że Zakład jest w trakcie wykonywania badań instalacji elektrycznej i piorunochronnej na wszystkich czynnych stacjach uzdatniania wody.

(akta kontroli str. 230-287)

2. Zakład nie wykonał obowiązków wynikających z art. 129 ust. 1 i 2 ustawy prawo wodne, dotyczących prawidłowego ogrodzenia ujęć wody i umieszczenia właściwych tablic zawierających informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych, ponieważ:
- w obszarze studni nr 2 ujęcia w Starym Dzierzgoniu część ogrodzenia o długości ok. 6 m była zdemontowana, a w obszarze studni nr 3 ujęcia w Myślicach wjazd na teren nie był zabezpieczony kłódką,
 - w trzech obszarach (studnia nr 2 ujęcia w Starym Dzierzgoniu, studnia nr 3 ujęcia w Myślicach i studnia nr 2 ujęcia w Lubochowie) nie było tablicy informacyjnej o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych, natomiast na ujęciu w Bądze umieszczono tablicę informacyjną z napisem o brzmieniu: „Strefa ochronna ujęcie wodne”, podczas gdy zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzorów tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody napis na tablicy winien brzmieć: „Teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

Dyrektor wyjaśnił, że:

- część ogrodzenia o długości ok. 6 m w strefie ujęcia w miejscowości Stary Dzierzgoń przy studni numer 2 została zdemontowana, ponieważ wymienialiśmy pompę głębinową w tej studni. Aby zmieścić się dźwig musieliśmy rozebrać ogrodzenie. W najbliższym czasie chcemy w tym miejscu wstawić bramę, aby na przyszłość, w przypadku wymiany pomp na studni nie trzeba było demontować całego ogrodzenia. Należy tu nadmienić, że strefa leży na terenie Zakładu, a więc i tak, jest strefą zamkniętą. Najprawdopodobniej kłódka zabezpieczająca wejście na teren studni nr 3 ujęcia wody w miejscowości Myślice została zniszczona przez osoby postronne,
- strefa ujęcia w Starym Dzierzgoniu dzieli się na dwie części: pierwszą, gdzie znajduje się SUW i jedna ze studni oraz drugą, gdzie znajduje się studnia nr 2. Na pierwszej części znajduje się tablica informacyjna zgodna z wymogami rozporządzenia w sprawie wzorów tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody. Strefę ochrony ujęcia traktowaliśmy jako całość tych dwóch części, dlatego strefa ochrony ujęcia w Starym Dzierzgoniu posiada tylko jedną tablicę. Strefa ujęcia w miejscowości Myślice dzieli się na dwie części: pierwszą, gdzie znajduje się SUW i jedna ze studni oraz drugą, gdzie znajduje się studnia numer 3. Na pierwszej części znajduje się tablica informacyjna zgodna z wymogami ww. rozporządzenia. Strefę ochrony ujęcia traktowaliśmy jako całość tych dwóch części, dlatego strefa ochrony ujęcia w Myślicach posiada tylko jedną tablicę. Strefa ujęcia w miejscowości Lubochowo dzieli się na dwie części: pierwszą, gdzie znajduje się SUW i jedna ze studni oraz drugą, gdzie znajduje się studnia numer 2. Na pierwszej części znajduje się tablica informacyjna zgodna z wymogami ww. rozporządzenia. Strefę ochrony ujęcia traktowaliśmy jako całość tych dwóch części, dlatego strefa ochrony ujęcia w Lubochowo posiada tylko jedną tablicę. W związku z brakiem wyznaczenia do chwili obecnej, przez PGW Wody Polskie terenu ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej w miejscowości Bądze, Zakład nie zawiesił nowej tablicy. W najbliższym

czasie tablica zostanie wymieniona na tablicę zgodną z rozporządzeniem w sprawie wzorów tablic informacyjnych o strefie ochronnej ujęcia wody.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 177-201, 1155-1158)

3. Zakład nie wykonał poniższych obowiązków określonych przez Starostę Sztumskiego w wydanych na podstawie m.in. art. 128 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne²¹ pozwoleniach wodnoprawnych na pobór wody podziemnej z ujęć w Gminie (w pozwoleniu ustala się cel i zakres korzystania z wód, warunki wykonywania uprawnień oraz obowiązki niezbędne ze względu na ochronę zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki):
- pomiary poziomu zwierciadła wody w studniach wykonywał dwa razy w roku, zamiast trzech lub czterech (w terminach wskazanych w pozwoleniach), a do 2021 r. również nie rejestrował ich wyników w książce eksploatacji studni,
 - z ujęcia w Przezmarku wydobył w 2019 r. 13.652 m³, w 2020 r. 24.616 m³, a w I półroczu 2021 r. 11.013 m³ wody, tj. odpowiednio o 3.152 m³, 14.116 m³ i 513 m³ wody więcej niż maksymalna ilość wody pobieranej z tego ujęcia określona w pozwoleniu (10.500 m³).

Dyrektor wyjaśnił, że pomiary głębokości wody na ujęciach były prowadzone tylko dwa razy w roku i że nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, a w sprawie zwiększenia ilości pobieranej wody z ujęcia w Przezmarku, że miała na to wpływ likwidacja ujęcia w Nowym Folwarku w 2019 r. PGW Wody Polskie nie naliczały opłaty podwyższonej, gdyż podstawą obliczenia stawki jest zużycie godzinowe, które nie było przekroczone. Nie obniżyło się też zwierciadło wody.

(akta kontroli str. 54-77, 936-976, 988-992, 1058, 1163-1167)

OCENA CZĄSTKOWA

Część zadań Zakładu z zakresu gospodarowania wodami wykonano nieprawidłowo. Nie zabezpieczono w odpowiedni sposób niektórych terenów ochrony bezpośredniej ujęć wody podziemnej w Gminie i nie zapewniono przeprowadzenia wymaganych kontroli okresowych budynków ujęć wody (w zakresie badania instalacji elektrycznej i piorunochronnej, obejmującego stan sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporność izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów) oraz sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (poza budynkami stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków). Ponadto nie wykonywano w wymaganych terminach niektórych pomiarów poziomu zwierciadła wody w studniach, a do 2021 r. również nie rejestrowano ich wyników w książce eksploatacji studni. Ponadto z ujęcia wody w Przezmarku wydobyto w badanym okresie o 17.781 m³ wody więcej niż maksymalna jej ilość wynikająca z pozwolenia wodnoprawnego. Pomimo ograniczeń finansowych na bieżąco usuwano awarie, dzięki czemu czas trwania pojedynczej awarii nie przekraczał doby.

OBSZAR

3. Nadzór nad zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków

Opis stanu faktycznego

3.1. Zakład nie opracował wewnętrznych wytycznych dotyczących wewnętrznej kontroli jakości wody. Nie posiadał również automatycznego monitoringu sieci wodociągowej, natomiast jak wyjaśnił Dyrektor, prowadzone były pomiary ciśnienia wody w wodociągu. Pomiary były prowadzone na ostatnich hydrantach danej sieci oraz u odbiorców. W większości przypadków ciśnienie mieściło się w normie, a więc między 0,05 MPa a 0,6 MPa. W niektórych przypadkach zgłaszanych przez odbiorców ciśnienie było niższe, przyczyną takiego stanu rzeczy, najczęściej były:

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1121, ze zm. – ustawa obowiązywała do 31 grudnia 2017 r. Natomiast pozwolenia wodnoprawne wydane na jej podstawie zachowują moc, zgodnie z art. 545 ust. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne.

przydławiona zasuwa lub przydławiony wodomierz. W przypadku zaobserwowanych większych strat wody na wodociągu niż normalnie Zakład sprawdzał szczelność przewodów na kolejnych odcinkach sieci przy pomocy wodomierzy i zasuw oraz metodą obserwacji miejsc, w których wodociąg jest ułożony.

W Zakładzie nie dokumentowano prowadzonych pomiarów ciśnienia wody w przewodach i badań szczelności przewodów (kontrola wycieków).

(akta kontroli str. 317-348, 1065-1066)

3.2. Zakład uzgodnił z właściwym państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym (Ppis) stałe punkty czerpalne służące do pobierania próbek (z wodociągu Gisiel, Myślice, Stary Dzierzgoń, Lubochowo, Przezmark-Nowy Folwark, Protajny, Kielmy, Bądze) oraz we wszystkich latach objętych kontrolą, harmonogramy pobierania próbek wody do badań w zakresie wewnętrznej kontroli jakości wody.

(akta kontroli str. 659-669)

Jak wyjaśnił Dyrektor, ujęcie wody w miejscowości Monasterzysko Wielkie zostało wyłączone z użytkowania z początkiem 2019 r. W 2018 r. został wybudowany wodociąg łączący wodociąg w miejscowości Monasterzysko Wielkie z wodociągiem zasilanym z ujęcia w miejscowości Stary Dzierzgoń, a ujęcie wody w miejscowości Nowy Folwark zostało wyłączone z początkiem 2020 r. W 2019 r. został wybudowany odcinek łączący wodociąg w miejscowościach Folwark i Nowy Folwark z wodociągiem zasilanym z ujęcia w miejscowości Przezmark.

W celu obniżenia kosztów związanych z utrzymaniem stacji uzdatniania wody w miejscowościach Monasterzysko Wielkie i Nowy Folwark, Zakład zaprzestał użytkowania tych ujęć.

Zakład nie sporządzał oceny ryzyka, o której mowa w § 12 pkt 1 rozporządzenia w sprawie jakości wody.

(akta kontroli str. 670-672)

Badania przeprowadzane były zgodnie z corocznie zatwierdzanym przez Ppis harmonogramem. Łącznie według harmonogramu, od początku 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. przeprowadzonych zostało 60 badań.

(akta kontroli str. 667-669)

Ponadto w latach 2019-2021 (I półrocze) Zakład przeprowadzał badania wewnętrzne jakości wody związane z robotami wykonywanymi na sieci wodociągowej (połączenia wodociągów Monasterzyska i Nowy Folwark, naprawy po inwazyjnych awariach i czyszczeniu SUW) – badania wewnętrzne poza harmonogramem.

(akta kontroli str. 670-672)

Monitoring zawartości substancji promieniotwórczych w wodzie przeprowadzony został w 2017 r. i obejmował: dawkę orientacyjną, rad 226-Ra i 228-Ra, radon 222-Rn i tryt. Żaden ze wskaźników nie przekraczał wartości parametrycznych²².

(akta kontroli str. 317-328)

3.3. W okresie objętym kontrolą wszystkie wewnętrzne badania wody przeprowadzane były przez uprawnione laboratoria²³. System jakości badań wody

²² Wartość parametryczna - zawartość substancji promieniotwórczych w wodzie, powyżej której obecność ta może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi wymagające działań prewencyjnych lub podjęcia działań naprawczych służących poprawie jakości wody do poziomu zgodnego z wymogami dotyczącymi ochrony zdrowia ludzi przed promieniowaniem.

²³ Centralny Wodociąg Żuławski Sp. z o.o. posiadający Certyfikat Akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 925 w zakresie badań chemicznych, mikrobiologicznych i właściwości fizycznych oraz pobierania próbek wody do spożycia przez ludzi i ścieków i Decyzja nr SE.NS.30.4421.437.1.2018.JS z 10 stycznia 2019 r. (na okres do 10 stycznia 2020 r.), decyzje nr SE.NS.80.4462.28.3.2019.EK z 15 stycznia 2020 r. (do 15 stycznia

był zatwierdzany decyzjami Ppis. Zgodnie z zawartymi umowami dotyczącymi badań wody, wyniki badań były przekazywane do Zakładu oraz bezpośrednio do Ppis.

(akta kontroli str. 600-658)

3.4. W okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przypadków przekroczenia parametrów jakości wody określonych w rozporządzeniu w sprawie jakości wody. Laboratorium, zgodnie z umowami, przekazywało zlecniodawcy wyniki w terminie do 7 dni roboczych po ich uzyskaniu.

(akta kontroli str. 600-615, 993-1048, 1067)

3.5. Ppis w latach 2019-2021 (I półrocze) łącznie 116 razy (w poszczególnych latach 50, 45 i 21 razy) stwierdził przydatność wody ze wszystkich sieci wodociągowych Gminy do spożycia na podstawie wyników badań przekazanych bezpośrednio przez laboratorium Zakładu, w tym przeprowadził 21 (w poszczególnych latach osiem, 10 i trzy) badań niezależnych od laboratorium Zakładu, które to potwierdziły, stwierdzając jednocześnie zgodność charakterystyki metod badawczych zastosowanych w omawianych wyżej badaniach laboratoryjnych z wymaganiami określonymi w załączniku nr 6 do rozporządzenia w sprawie jakości wody. Wszystkie oceny jakości wody, dokonane przez Ppis na podstawie sprawozdań z wyników badań, w latach objętych kontrolą, wykazało przydatność wody do spożycia.

(akta kontroli str. 1067)

3.6. Dyrektor wyjaśnił że, Zakład nie występował z wnioskiem o zgodę na odstąpienie od wymagań jakimi powinna odpowiadać woda (Ppis stwierdzał każdorazowo przydatność wody do spożycia).

(akta kontroli str. 859-862)

3.7. Jak wyjaśnił Dyrektor, każdorazowo po awarii systemu uzdatniania wody (w 2019 r. – sześć, w 2020 r. – pięć i w I półroczu 2021 r. – jedna) były prowadzone dodatkowe badania próbek wody.

(akta kontroli str. 859-862)

3.8. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły skargi i reklamacje związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków.

(akta kontroli str. 859-867)

3.9. Jak wyjaśnił Dyrektor, Zakład regularnie prowadzi kontrole (raz w miesiącu) urządzeń pomiarowych, wodomierzy głównych oraz wodomierzy zainstalowanych przy punktach czerpalnych. Kontrole i odczyty przeprowadza inkasent. Regularnie, dwa lub cztery razy w roku badana jest jakość wprowadzanych ścieków do urządzeń oczyszczalni ścieków.

Nie kierowano zawiadomień w sprawach określonych w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

(akta kontroli str. 859-862)

3.10. W dniu 6 października 2020 r. Zakład był kontrolowany przez Urząd Gminy w zakresie zgodności prowadzonej działalności z wymogami określonymi w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków oraz pozwoleniu wodnoprawnym. Kontrola dotyczyła pracy oczyszczalni ścieków w szczególności oczyszczalni w Przezmarku. Protokół kontroli zawierał dwa zalecenia pokontrolne dotyczące oznaczenia samochodu asenizacyjnego oraz beczki asenizacyjnej

2021 r.), decyzja nr SE.NS.80.4462.21.3.2020.EK z 13 sierpnia 2020 r. (do 13 sierpnia 2021 r.), decyzja SE.NS.80.4462.23.3.2021.EK z 18 sierpnia 2021 r. (do 18 sierpnia 2022 r.) oraz Eurofins OBiKŚ Sp. z o.o., posiadający certyfikat nr AB 213 i decyzję nr NS/HKiŚ/4560/ZL/14-28/2020 z 3.04.2020 r. obowiązującą do 3 kwietnia 2021 r.

wzorem identyfikatora firmowego i utrzymywania w dobrym stanie technicznym i sanitarnym obiektu oczyszczalni ścieków oraz przepompowni poprzez dokonywanie bieżących konserwacji. Zalecenia zrealizowano.

(akta kontroli str. 454-458, 859-863)

Zakład był kontrolowany w zakresie oceny stanu sanitarnego urządzeń wodociagowych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Malborku (25 marca, 27 maja, 18 października, 21 listopada i 9 grudnia 2019 r., 5 lutego, 26 czerwca, 29 czerwca, 15 października 2020 r. oraz 13 kwietnia i 20 maja 2021 r.) Nie stwierdzono nieprawidłowości, nie sformułowano uwag i wniosków.

Ponadto Zakład był kontrolowany w dniach 15 września-23 października 2020 r. przez Pomorski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku w zakresie gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych i przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych. Kontrola dotyczyła oczyszczalni Przezmark. Inspektorat stwierdził cztery nieprawidłowości, tj.: przekazywanie wyników badań ścieków za okres I-VII 2020 r. na nieaktualnych wzorach, przekroczenie dopuszczalnego, określonego w pozwoleniu wodnoprawnym, stężenia zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach we wskaźniku azot ogólny i fosfor ogólny, niedotrzymywanie jakości ścieków oczyszczonych we wskaźniku azot ogólny w III i VII 2020 r. i nieprowadzenie kart ewidencji odpadów w 2019 i 2020 r. oraz kart przekazania w 2019 r. W wyniku kontroli nie sformułowano wniosków i zaleceń.

(akta kontroli str. 459-584)

3.11. Zakład corocznie sporządzał „Informację na temat sytuacji gospodarczo-finansowej” i przekazywał ją Radzie Gminy. Ponadto Komisja Rewizyjna Rady Gminy przeprowadziła w Zakładzie dwie kontrole działalności Zakładu: 16 kwietnia 2019 r. i 26 kwietnia 2021 r. Z protokołów kontroli wynikało, że Komisja omówiła: temat produkcji wody, ubytków oraz stanu hydrantów na terenie Gminy (zalecono oznaczenie hydrantów), stan zatrudnienia w Zakładzie (potrzeba zatrudnienia pracowników, odejścia pracowników na emerytury, brak zastępcy dyrektora), wymianę wodomierzy, sprawę badania ścieków, cenę wody, awarie wodociągów, sprawdzanie sprawności hydrantów.

(akta kontroli str. 349-352, 585-599)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zakład sprawował skuteczny nadzór nad jakością dostarczanej wody. Badanie wody każdorazowo zlecał uprawnionemu laboratorium, posiadającemu zatwierdzony system jakości prowadzonych badań. Ppis stwierdzał przydatność wody do spożycia na podstawie próbek pobieranych m.in. zgodnie z uzgodnionym harmonogramem pobrań. Wszystkie dokonane oceny stwierdzały przydatność wody do spożycia. Zakład dokonywał pomiarów ciśnienia wody dostarczanej odbiorcom i badał szczelność przewodów wodociagowych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu uzyskania pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych z użytkowanych ujęć w Kielmach, Protajnach i Bądze.

2. Poddanie kontroli okresowej (przynajmniej raz na pięć lat) budynków ujęć wody w zakresie badania instalacji elektrycznej i piorunochronnej oraz sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (poza budynkami stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków).
3. Prawidłowe ogrodzenie i oznaczenie wszystkich stref ochronnych ujęć wody podziemnej.
4. Realizowanie wszystkich obowiązków określonych przez Starostę Sztumskiego w pozwoleniach wodnoprawnych na pobór wody podziemnej.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 30 września 2021 r.

Kontroler

Andrzej Kaczyński
główny specjalista kontroli państwowej

podpis

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

Tomasz Słaboszowski

podpis

Stas
Cem